

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

ΕΔ είναι μια μορφή θεατρικής τέχνης με παιδαγωγικό χαρακτήρα.

Μπορεί να διδαχθεί: ως ανεξάρτητο μάθημα τέχνης, ως μέσο για τη διδασκαλία μαθημάτων

Εισαγωγή του όρου το 1970 από την Heathcote

Υπό την επιρροή κινήματος Προοδευτικής Εκπαίδευσης

(Ερωτήματα: Υπάρχει κοινό όπως στο Θέατρο; υπάρχει θέατρο χωρίς κοινό;)

Κινείται σε ένα συνεχές- με αφετηρία το μιμητικό παιχνίδι το παιχνίδι ρόλων και τέρμα τη θεατρική τέχνη

Ιστορική αναδρομή

Peter Slade –

Child Drama '50- Παιδικό παιχνίδι

όλοι είναι θεατές και ηθοποιοί , αυτοσχεδιασμός,
ελεύθερη έκφραση

Way '60-70 -συνεχίζει την πορεία του δασκάλου του.

Σημασία έχει η εμπειρία των συμμετεχόντων

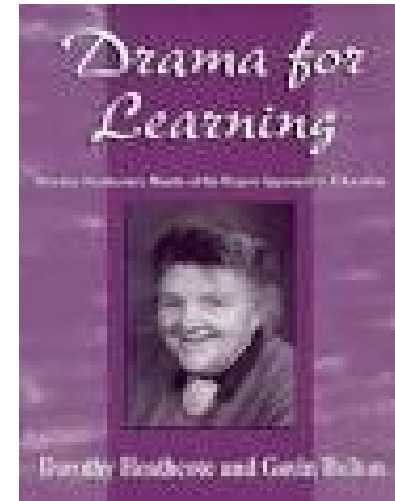
Αυτοσχεδιασμός αλλά και ασκήσεις από Στανισλάβσκι

'70 D.
Heathcote

'70
D.Heathcote

Με το ΕΔ
επιτυγχάνεται

- Μάθηση
- Διαπραγμάτευση, κατασκευή νοήματος
- Διαδικασία αλλαγής – νέα οπτική για τα πράγματα

Οι μαθητές
διερευνούν το
νόημα των
πράξεών τους

Δεν αναπαριστούν
απλά γραμμικά τις
πράξεις στην
ιστορία

Heathcote

- Πράξη Διευκρινίζω -τι κάνω;
- Κίνητρο- γιατί το κάνω;
- Προσδοκία- Τι θέλω να πετύχω;
- Πρότυπο-Από πού το έμαθα;
- Στάση, αξίες- ποια είμαι, τι άνθρωπος είμαι;
(παράδειγμα)

5 επίπεδα
νοήματος μιας
πράξης

Ερωτήματα που
πρέπει να θέσει
ο δάσκαλος

- **Living Through.**

Ζώντας τα φανταστικά γεγονότα σαν να

συμβαίνουν εδώ και τώρα

-Αντλεί από Στανισλάβσκι:

-ταύτιση,

-αλήθεια,

-πίστη με στόχο την

συναισθηματική εμπλοκή

-αξιοποιεί την τεχνική Δάσκαλος σε Ρόλο

Heathcote

- Mantle of the expert (1970-1980)

Ο Μανδύας του ειδικού

<https://www.youtube.com/watch?v=bBzSYEY9eQs>

Οι μαθητές σε ρόλο ειδικού αναλαμβάνουν τον έλεγχο μιας κατάστασης

Τα παιδιά σε ρόλο ειδικών –δασκάλα συνεργάτης

- Heathcote και Μπρεχτική προσέγγιση

Συνειδητοποίηση όσων βίωσαν τα παιδιά

Συναισθηματική απόσταση

Κριτικός στοχασμός

Αναστοχασμός

J. Neelands

Μπρεχτική προσέγγιση

- Συμβάσεις
- Προσέγγιση μέσω τεχνικών
- Αποστασιοποίηση

- Περιλαμβάνει και την Τεχνική Δάσκαλος σε Ρόλο στη δουλειά του

J. Neelands

Εκπαιδευτικό
Θέατρο

- Το δράμα είναι ένα ευρύ είδος εφαρμοσμένης τέχνης από αυτοσχεδιαστικές μορφές παιχνιδιού έως σύνθετες μορφές θεατρικού φαινομένου
- Συνθέτει αντιτιθέμενες απόψεις
- Προτείνει διαδικασία βιώματος και δημιουργίας (από δυναμικές εικόνες έως παράσταση)
- Προβάλλει και τη θεατρική γνώση

ΣΤΟΙΧΕΪΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

- Δημιουργούμε έναν φανταστικό κόσμο ο οποίος συνδέεται με τον πραγματικό

Χρησιμοποιούμε στοιχεία του Θεάτρου και Δράματος

- Ρόλος ,
- δραματική ένταση,
- εστίαση,
- χώρος χρόνος,
- λόγος,
- κίνηση, ατμόσφαιρα,
- σύμβολα ,
- νόημα ,

(Ο 'Toole , 1992, 13-46)

Λίγα λόγια –πολλή δράση

A: Έλα!

B: Εντάξει

A: Λοιπόν;

B: Αυτό είναι.

A: Ναι.

B. Καλά θα είναι

Πώς θα βγει νόημα από τη δράση;

*Σημασία δίνουμε στα: «ποιος», «πού», «πότε»,
«πώς», «τι»*

Δραστηριότητα από: Γκόβας, Ν. (2002). Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο. Αθήνα:
Μεταίχμιο

Ρόλος

Υιοθετεί:

- οπτική γωνία,
- στάση απέναντι σε ένα θέμα ,
- κίνητρα ,
- κύρος

Σκοπός είναι ο συμμετέχων να αποκτήσει εμπειρία,
βίωμα

Δραματική ένταση

- Όχι κατ' ανάγκη κοσμοϊστορικά γεγονότα αλλά γεγονότα που φέρνουν μια ανατροπή

Ενδεικτικά:

- Πράξη - Εμπόδια στην επίτευξη ενός στόχου
- Σχέσεις-Σύγκρουση στους ρόλους , παρεξηγήσεις, διλήμματα
- Έκπληξη, αναμονή μυστήριο
ακόμα και με συμμετοχή σε μια κατάσταση που δεν θα συνέβαινε στην πραγματική ζωή του συμμετέχοντα

Άλλα στοιχεία που αξιοποιούμε στο δράμα

- *Εστίαση* σε ένα θέμα , κατάσταση, γεγονός, απομονώνουμε ένα κομμάτι ζωής
Επιλέγουμε ποια πλευρά θα μελετήσουμε
- *Χώρος* –κλειστός ή ανοιχτός, πολλαπλοί χώροι,
- *Χρόνος* σε ποια χρονική περίοδο τοποθετούμε την δράση
- *Λόγος*-όχι μόνο τι λέμε αλλά πώς το λέμε
παράδειγμα: παύσεις, ένταση, χρωματισμός φωνής και άλλα εκφραστικά μέσα – χειρονομίες, βλέμμα, κλπ.

- Κίνηση (πχ. Να βρούμε μια συμβολική κίνηση αποχαιρετισμού χωρίς πολλά λόγια , τελετουργική κίνηση)
- Ατμόσφαιρα – φιλική εχθρική, απειλητική, ρομαντική (πώς την επιτυγχάνουμε; Παράδειγμα)

Σύμβολα

Καθιερωμένα γλωσσικά και οπτικά
σύμβολα

Αντικείμενα ως σύμβολα συνειρμικά ή
μεταμορφωτικά (π.χ. καρτέκλα)

Κίνηση ή χειρονομία με συμβολικό νόημα
(σκίσιμο επιστολής)

Όλα τα παραπάνω στοχεύουν στην
δημιουργία **νοήματος**

Προκείμενο

μια πρόταση για εμπύχωση σε παιδιά

- Αφού αποφασίσουμε το ερέθισμα βρίσκουμε τον πυρήνα μιας ιστορίας , την βάση πάνω στην οποία θα στηριχτεί η θεατρική διαδικασία
- Περιέχει το δραματικό πλαίσιο όπου κάτι συμβαίνει

Προκείμενο με αφορμή μια ιστορία

- Μένουμε πιστοί αλλά καλούμε τα παιδιά να πάρουν αποφάσεις
- Αφαιρούμε
- Προσθέτουμε καινούργια στοιχεία
- Επεκτείνουμε στον χρόνο ή διερευνούμε το παρελθόν
- Δημιουργούμε σκηνές
- Προσθέτουμε νέους ρόλους

Βήματα στην διαδικασία θεάτρου/δράματος

Ο τρόπος που δουλεύουμε βασίζεται σε τρεις αλληλεπιδραστικές διαδικασίες:

- δημιουργία
- παράσταση
- ανταπόκριση

A. Δημιουργία. Με αφορμή κάποιο ερέθισμα , τα παιδιά διερευνούν με στοιχεία και τεχνικές του δράματος και του θεάτρου , ανταποκρίνονται σε αυτό ενεργοποιώντας τις εμπειρίες και τη φαντασία τους -ομαδική δουλειά αλληλοϋποστήριξη

B. Παρουσίαση . Απόδοση χαρακτήρων, στυλ και μορφές σημεία με τα οποία επικοινωνούμε, τα παιδιά μοιράζονται την εμπειρία που βιώνουν στο δράμα/θέατρο με τα άλλα παιδιά που τους παρακολουθούν.

Γ. Ανταπόκριση . Τι κατανόησαν, περιγράφουν ιδέες και συναισθήματα που βίωσαν στη διάρκεια ενός θεατρικού γεγονότος.

Στοιχεία από το προτεινόμενο σύγγραμμα:

- *Αυδή Α., Χατζηγεωργίου Μ. (2007). Η τέχνη του δράματος στην εκπαίδευση. Αθήνα: ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ*